

Vaalilautakuntien nimeäminen alue- ja kuntavaaleihin ja päätösvallan delegointi keskusvaalilautakunnalle

Khall 18.02.2025 § 31
299/00.00.00.04/2024

Julkinen

Valmistelija hallintosihteeri Elina Heikkinen, p. 044 2885 550.

Aluevaalit ja kuntavaalit toimitetaan samanaikaisesti sunnuntaina 13.4.2025. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 2.-8.4.2025.

Vaalilain 15 §:n mukaan kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asettava kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta sekä laitoksissa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten vaalitoimikunta.

Vaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Laitoksessa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten on asetettava yksi tai useampi vaalitoimikunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Sekä vaalilautakunta että vaalitoimikunta ovat päätösvaltaisia kolmijäsenisinä.

Yleiset määräykset ja suositukset vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan nimettäville:

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten ja varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa "mahdollisuuksien mukaan" voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin ja vaalitoimikuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä, esimerkiksi niitä henkilöitä, jotka toimivar ennakkoäänestyksen vaalitoimitsijoina.

Vaalilautakuntien jäsenten poliittista edustavuutta tarkastellaan erikseen. Lähtökohtaisesti lain vaatimuksen toteutuminen edellyttää, että jäsenissä ja varajäsenissä ei ole kahta samaa puoluetta edustavaa henkilöä. Myös tasa-arvolain soveltamisessa tarkastelu tehdään siten, että sekä jäsenissä että varajäsenissä on oltava naisia ja miehiä kumpiakkin vähintään 40 %.

Kaikilla vaalivirkailijoiksi määrättyillä ja erityisesti vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajaksi nimettävillä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

Puheenjohtajilla ja varapuheenjohtajilla tulee olla tekniset valmiudet käyttää sähköistä vaalijärjestelmää, joka on käytössä Paltamon kunnan molemmilla äänestysalueilla.

Vaalilautakunnan varajäsenet ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

On suositeltavaa, että varajäseniä nimettäisiin riittävästi, jotta mahdolliset sairauspoissaolot eivät vaikuttaisi vaalien järjestämiseen. Kuntalaki ei mahdollista päätösvallan siirtämistä väliaikaisesti keskusvaalilautakunnalle uusien varajäsenten nimeämiseksi. Kunnanhallitus voi kuitenkin antaa oikeuden varajäsenten siirtoon tarvittaessa äänestysalueelta toiselle.

Paltamon kunnalla on kaksi äänestysaluetta, joille molemmille on nimettävä vaalilautakunta ja laitoksissa toimitettava ennakkoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta.

Vaalilautakunnan jäsenten ja varajäsenten kelpoisuus:

Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalainen mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla aluevaalien ehdokas eikä kuntavaalien ehdokas.

Vaalilautakunnan jäsenten esteellisyys:

Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.

Vaalitoimikunnan jäsenten ja varajäsenten kelpoisuus:

Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalainen mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Jäsenenä tai varajäsenenä eivät voi olla aluevaalien ehdokas eikä kuntavaalien ehdokas, eikä myöskään hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa.

Vaalitoimikunnan jäsenten esteellisyys:

Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.

Samana henkilön valitsemiselle vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan ei ole estettä, koska tehtäviä ei hoideta samanaikaisesti.

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien nimet ja yhteystiedot on ilmoitettava keskusvaalilautakunnan sihteerille.

Kunnanjohtajan
päätosehdotus:

Kunnanhallitus

1. päättää valita vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien toimittamista varten Kirkonkylän äänestysalueen (001) ja Kontiomäen äänestysalueen (002) vaalilautakunnat varajäsenineen sekä yhden vaalitoimikunnan varajäsenineen laitoksissa tapahtuvaa ennakköäänestystä varten.

2. päättää, että vaalilautakunnasta toiseen on mahdollista siirtää jäseniä, jos vaalipäivänä näyttää siltä, että joku vaalilautakunnasta ei ole päätösvaltainen. Kunnanhallitus valtuuttaa keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan (varalla keskusvaalilautakunnan sihteerin) tekemään varsinaisen käytännön siirtopäätöksen.

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus valitsi vaalilautakuntiin ja vaalitoimikuntaan jäsenet seuraavasti:

Kirkonkylä

Pj Markku Nieminen, kesk. (sit.)

Vpj. Veijo Mikkonen, Vas.

Jäsen Reijo Moilanen, kok.

Jäsen Pirkko Palm, sd.

Jäsen Eila Leinonen, kesk.

Varajäsen Ari Möttönen, Vas. (sit.)

Varajäsen Vesa Hyvönen, kesk.

Varajäsen Arja Keränen, kesk.

Varajäsen Eija Moilanen, Vas.

Kontiomäki

Pj. Henna Honkanen, kesk.

Vpj. Riitta Sorjamaa, Vas.

Jäsen Eero Keränen, sd.

Jäsen Riitta Hyttinen, kesk.

Jäsen Teijo Laine, Vas.

Varajäsen Eveliina Oikarinen, sit.

Varajäsen Anni Partanen, sit.

Varajäsen Soile Lillinen, Vas.

Vaalitoimikunta

Pj. Matti Heikkinen, kesk.

Vpj. Veijo Mikkonen, Vas.

Jäsen Arja Keski-Liikala, kok.

Varajäsen Eero Keränen, sd.

Varajäsen Eija Moilanen, Vas.

Varajäsen Pirkko Palm, sd.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Erkki Kemppainen oli pois kokouksesta klo 14.37-14.38.

Kunnanhallitus hyväksyi, että vaalilautakunnasta toiseen on mahdollista siirtää jäseniä, jos vaalipäivänä näyttää siltä, että joku

vaalilautakunnista ei ole päätösvaltainen. Kunnanhallitus valtuuttaa keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan (varalla keskusvaalilautakunnan sihteerin) tekemään varsinaisen käytännön siirtopäätöksen.

Toimeenpano: ote ja yhteystietojen toimittaminen keskusvaalilautakunnalle, ote vaalilautakuntiin ja valitoimikuntaan nimetyille jäsenille ja varajäsenille
Muutoksenhaku: oikaisuvaatimusohje